

Lies Haveman

In de noordoost hoek van de wijk Hees ligt het Volkstuinencomplex 't Achterveld. Ingeklemd tussen de Wolfskuilseweg, Bredestraat en Oscar Carréstraat. Het is onderdeel van Park West. Dit park dient als groene buffer tussen bedrijventerrein Nijmegen West en de wijken van Nijmegen West. Voor vele bewoners van Nijmegen West is het volkstuinencomplex 't Achterveld nog onbekend terrein. Zodra het groeiseizoen begint is het zeker een bezoek waard. Drie tuinders vertellen hun verhaal.

Bosaardbei als vloerbedekking

Lies Haveman vertelt vol enthousiasme over haar tuin. Haar liefde voor alles wat groeit en bloeit, is aan haar volkstuin af te zien. In de achterste helft van de tuin staan fruitbomen waarvan een deel nu al in de bloesem staat. Een variëteit aan fruit: morel, zwarte varik, juttepeer, kweeper, appel, mirabel, kersenpruim en varkenspruim. Ook klein fruit: van framboos tot Japanse wijnbes. Rondom een pergola van bamboe groeit een druivenplant en een doornloze braam. Bij de fruitbomen staat ook een kas voor de tomaten en de paprika's.

Gerard van der Lugt

Frenk van Ditshuizen

Lies heeft haar tuin ontworpen in de vorm van een zon met zonnestrallen. Het halfronde terras midden in de tuin vormt de zon; de paden die vanaf het terras de tuin in lopen vormen de zonnestrallen. Lies: 'Op het terras kun je heerlijk zitten en genieten van de tuin. Je kunt vogels, bijen, hommels en vlinders hun gang zien gaan. Ieder keer valt er weer iets nieuws te ontdekken.' Lies is van kinds af aan met een tuin opgegroeid. Haar opa was in Warnsveld tuinman. Als kind vond Lies het daar een paradijs. Ze heeft ook bijzondere interesse in kruiden voor thee en zalven. Bij Stichting Zilverkruid in Overasselt heeft ze veel met wilde planten en met geneeskrachtige kruiden gewerkt. Elke plant heeft goede eigenschappen. Voor Lies is de tuin met planten, vogels en insecten een boeiende wereld.

De bosaardbeien vormen de vloerbedekking in de tuin. De bodem is daarmee altijd bedekt. De meststoffen spoelen daardoor minder uit. Als mest gebruikt ze zelfgemaakte compost van plantenresten en wat paarden- en koeienmest. Lies wil graag vorm geven aan een natuurlijke tuin met veel variëteit. Dat trekt ook vanzelf veel dierenleven aan.

De voortuin is voor de groenten en bloemen: van sla, kool, snijbiet, bietjes tot asperges. Van dahlia tot klaprozen. Ook bijzondere soorten als wilde bertram en saffraankruid. Elke plant met een eigen verhaal.

Parkje Lugtigheid

Gerard van der Lugt woont vlak bij het volkstuinencomplex. Hij heeft vroeger een bloemenkwekerij aan huis gehad. De kwekerij is bijna 100 jaar in bedrijf geweest. Zijn opa is in 1913 daar begonnen. Gerard is een echte Hesenaar. Sinds 2011 ligt op het voormalige bedrijfsperceel een parkje dat naar Gerard is genoemd: Parkje Lugtigheid. Gerard heeft van kinds af aan groene vingers. Sinds hij met zijn bedrijf is gestopt, heeft hij een volkstuin. Hij is ook als vrijwilliger betrokken bij het onderhoud van de hagen en grasstroken van het complex. Ook opent en sluit hij 's ochtends en 's avonds de toegangshekken. In dit vrijwilligerswerk zit veel tijd. Zonder vrijwilligerswerk is het beheer absoluut niet mogelijk.

Gerard weet veel van de geschiedenis van het volkstuinencomplex te vertellen: 'Eind jaren 60 van de vorige eeuw is het volkstuinencomplex gestart. Tien jaar geleden is het complex helemaal opnieuw ingericht. Een wandelpad in het midden met aan weerszijden de tuinen. Aan beide kanten van het wandelpad een mooie beukenhaag. Elke tuinder heeft een tuinhuisje voor de berging van tuingereedschap. De kleuren van de bergingen zijn rood, wit, geel of blauw. Ze vormen een bont gezelschap. Dit najaar vieren de tuinders het tienjarig bestaan van het nieuwe complex. Er zijn 39

tuinen van 200 vierkante meter. Diverse tuinen zijn in twee delen gesplitst. Daar werken twee tuinders op. Sommige tuinders vinden 200 m² te veel en zijn blij met een kleiner stuk. Zo kunnen ook meer mensen aan een volkstuin worden geholpen. Ongeveer de helft van de tuinders is vrouw. Dat is goed voor de sfeer. Ook voor de variëteit. Er staan bijvoorbeeld meer bloemen en kruiden. Daarom wil men het ook zo houden. Er is een lange wachtlijst. Dat geeft aan hoe gewild de volkstuintuinen zijn.' Gerards favoriete groenten: raapstelen, sla, rode bietjes, sperziebonen, snijbonen en rabarber. Rode bessen en druif ontbreken ook in Gerards tuin niet. Het perceel voor de aardappels is ook al omgespit.

Van aardappel tot zonnebloem

Frenk van Ditshuizen heeft al 12 jaar een volkstuin op 't Achterveld. Hij had daarvoor bij de spoorkuil bij Heyendaal een volkstuin. Daar moest hij toen weg. Frenks vader was tuinder in Groesbeek. Het tuinieren is hem met

de paplepel ingegoten. Na zijn schooltijd heeft hij nog een tijd op de tuinderij gewerkt. Daarna is hij timmerman geworden. Zeker na zijn pensioen kan hij meer tijd aan zijn hobby besteden. Hij kweekt bijna alles van a tot z, van aardappel tot zonnebloem. Favoriet zijn tuinbonen, rode en zwarte bessen. Voor de bessen is wel een vogelverschrikker nodig. Daarvoor gebruikt hij een plastic fles die hij omgekeerd met de opening op een houten stok steekt. De fles draait door de wind rond en maakt geluid.

Frenk en zijn vrouw Carla zijn erg blij met de volkstuin. Ze genieten het hele jaar door van de groenten. Een deel gaat voor de winter de vriezer in. Frenk: 'Het is erg leuk om te zien hoe mensen omgaan met hun tuin en hoe verschillend iedereen bezig is. De tuinen zijn allemaal anders ingericht. Je ziet een grote variëteit aan groenten en bloemen. Sommige tuinders maken een vijvertje om meer dierleven te trekken. Vogels en insecten maken er dankbaar gebruik van. Klein fruit (bramen en

bessen) en fruitboompjes zijn geliefd. Verder is er een ruilhandel aan opgekweekte planten zoals sla, tomaten en paprika. Handig. Je hoeft dan niet alles zelf op te kweken.'

Frenk is ook bestuurslid van de volkstuinvereniging. 'We hebben statuten en een huishoudelijk reglement. Daarin staan de afspraken. Fruitboompjes mogen niet te hoog worden en de tuinders moeten tijdig schoffelen en wieden. Chemische bestrijdingsmiddelen zijn niet toegestaan. De tuin moet altijd goed onderhouden zijn. Dat is best veel werk. Er is altijd een hoop te doen.' Voor Frenk is het seizoen weer begonnen. Thuis staan de bakjes met voorgekweekte tomaten en paprika's voor het raam. De voorgekweekte tuinbonen kunnen nu de grond in. Eind maart volgen de uien. Het feest gaat beginnen.

Tekst: Maarten Visschers

Foto's: Dave van Brenk en Maarten Visschers